

MÚSICA I ORALITAT

1. TEXT GENERAL (1)

La música: l'arpa

Més enllà del paper musical que té, l'arpa, com la majoria dels instruments a l'Àfrica Central, és un símbol important tant per a l'artista que l'ha confeccionat (lutier), com per a l'interpret, pertanyents tots dos al gremi d'artistes.

Hi ha dues versions que expliquen la diversitat de models de l'instrument que pot tenir formes antropomorfes, representacions d'animals, plantes, etc. La primera sosté que la variació es deu a la fantasia del lutier que el confecciona.

En una segona versió, l'arpa representa el tòtem que protegeix l'artista del mal d'ull i li permet perfeccionar el seu art. D'aquesta manera, s'atorga al tocador de l'instrument la facultat d'accedir al món invisible a través d'una visió sobrenatural, la qual cosa, al mateix temps, li dóna aptituds per a poder narrar a través de la melodia heretada dels esperits. Ha sigut iniciat al ritu del cant i a l'art de narrar tocant l'arpa. En la seua iniciació, ha de conviure amb els esperits que li van atorgar el poder i amb el tòtem que li permet mantenir aquest art tan privilegiat.

2. TEXT GENERAL (2)

L'oralitat: el Mvett

El Mvett és un dels gèneres més importants de la literatura oral centreafricana. Consisteix en una elaborada composició de relats èpics i llegendaris. El poeta líric, acompanyat amb una arpa, els narra i canta durant hores.

S'evoquen magnífics combats i les migracions del poble Fang. Un d'aquests relats és la lluita que enfronta el poble d'Engong, o homes de ferro (els immortals), contra el poble d'Okü (els mortals). La intenció d'aquests últims és robar el secret de la

immortalitat als primers, i per a aconseguir-ho, s'alien amb els «fantasmes» dels seus avantpassats. En realitat, el tema que hi ha al darrere, en els relats narrats, és la perpètua i contínua lluita de l'home per perpetuar la seua existència a través de l'eternitat.

El relat està viu. L'interpret es permet fer certs afegits per a enriquir la trama del relat original. En qualsevol cas, la musicalitat i el cant són els que fan que la comunitat participe, es remunte als seus orígens, es redescobrisca i conega les gestes del seu poble. Així es transmet als vius la «força» dels avantpassats, que garanteix la supervivència i la permanència del grup.

MÚSICA Y ORALIDAD

1. TEXTO GENERAL

La música: el arpa

Más allá del papel musical que desempeña, el arpa, como la mayoría los instrumentos en centroáfrica, es un símbolo importante tanto para el artista que la ha confeccionado (lutier), como para el intérprete, pertenecientes ambos al gremio de artistas.

Existen dos versiones para explicar la diversidad de modelos del instrumento que puede tener formas antropomorfas, representaciones de animales, plantas, etc. La primera sostiene que la variación se debe a la fantasía del lutier que lo confecciona.

En una segunda versión, el arpa representa al tótem que protege al artista del mal de ojo y le permite perfeccionar su arte. De esta forma, se otorga al tocador del instrumento la facultad de acceder al mundo invisible a través de una visión sobrenatural, lo que a su vez, le da aptitudes al músico para poder narrar a través de la melodía heredada de los espíritus. Ha sido iniciado al rito del canto y al arte de narrar tocando el arpa. En su iniciación tiene que convivir con los espíritus que le otorgaron el poder y con el tótem que le permite mantener este arte tan privilegiado.

2. TEXTO GENERAL(2).

La oralidad: el Mvett.

El Mvett configura uno de los géneros más importantes de la literatura oral centroafricana. Consiste en una elaborada composición de relatos épicos y legendarios. El poeta lírico, acompañado por un arpa, los va narrando y cantando durante horas.

Se evocan magníficos combates y las migraciones del pueblo Fang. Uno de estos relatos es la lucha que enfrenta al pueblo de Engong, u hombres de hierro (los inmortales), contra el pueblo de Okü (los mortales). La intención de estos últimos es robar el secreto de la inmortalidad a los primeros y, para conseguirlo, se alían con los “fantasmas” de sus antepasados. En realidad, el tema que subyace en los relatos narrados es la perpetua y continua lucha del hombre por perpetuar su existencia a través de la eternidad.

El relato está vivo. El intérprete se permite ciertos añadidos para enriquecer la trama del relato original. En cualquier caso, la musicalidad y el canto son los que hacen que la comunidad participe, se remonte a sus orígenes, se redescubra y sea conocedora de las hazañas de su pueblo. Así, se transmite a los vivos la “fuerza” de los antepasados que garantiza la supervivencia y la permanencia del grupo.